

سه‌شنبه • ۲۴ اردیبهشت ۱۳۹۲ • سال دهم • شماره ۱۷۳۲ • ۷

روزنامه جهان ۰ ورزش	
پنج قرن میزبانی گوانتانامو از میهمانان ناخوانده	صفحه ۸
نمی‌خواهم کسی در گوانتانامو بمیرد	صفحه ۹
فوتبال، ثنویت و رسانه	صفحه ۱۰

نگاه
تاریخ شبه‌جزیره کره را فاتحان نوشته‌اند
مریم امیری

امروز

کره‌جنوبی به معنای دقیق کلمه، امروز به موقعیتش می‌نازد، به نهادهای دموکراتیک و موفقیت‌های اقتصادی‌اش؛ نهادهای موفقیت‌هایی که بی‌تردید به وابستگی‌های ایدئولوژیک ـ پس از جنگ دوم جهانی واملدارند. کره‌ای‌ها اما حالا دیگر سال‌هاست که گردن فرازتر از قبل بر استقلال خویش تأکید می‌کنند و خود را دنباله‌روی صرف آمریکا نمی‌دانند. در تحلیل‌های ارایه‌شده از موقعیت فعلی کره‌جنوبی همواره بر نقش تحولات جهانی تأکید شده است. اوج‌گیری کره‌جنوبی با افول کمونیسم در روسیه و شرق اروپا و روی آوردن هرچه بیشتر چین به نظم موجود جهانی همراه بوده است. ولی علاوه بر عوامل خارجی تحولاتی نیز در درون جامعه کره در جریان بوده که بر نحوه مواجهه این کشور با جهان خارج تأثیرگذار بوده است. تحولانی از قبیل رشد نهادهای و آزادی‌های مدنی، رشد خودباوری در میان ملت و سیاستمداران کره‌ای در بستری از رشد اقتصادی سبب شده است تا حداقل نیمی از مردمان شبه‌جزیره کره چهره به طور تاریخی ترس‌خورده خویش را رفته‌رفته به کناری نهند. با وجود این تحلیل‌ها نکته جالب و قابل اشاره در اینجا این است که برخلاف تصورات موجود درباره درهم‌تنیدگی دموکراسی و رشد اقتصادی در کره‌جنوبی و مقایسه همیشگی آن با کرشمالی این پیشرفت‌های اقتصادی در زمان دولت‌های اقتدارگرای پس از کودتا در کره‌جنوبی اتفاق افتاده است. اما به هر حال آنها به حدی از خودباوری رسیده بودند که کیم دانه جونگ رئیس‌جمهور فعلی و مبارز ضدیکتاتوری پیشین در اواخر دهه ۹۰ هم درهای تجارت با ژاپن، استعمارگر پیرشان، را بیش از پیش بگشاید و هم با اعلام «سیاست سانشاین» در سال ۲۰۰۰ در ملاقاتی تاریخی با کیم جونگ ایل در پیونگ‌یانگ شرکت کند؛ اتفاقی نادر! «جنگ دو کره» به عنوان وضع موجود همیشگی پذیرفته شده است. آنها یاد گرفته‌اند چگونه یکدیگر را نادیده بگیرند.

وضعیت تنها زمانی تغییر می‌کند که اتحاد امنیتی دو دولت به هر دلیلی خدشه‌دار شود. در این زمان‌ها دیپلماسی عجیب و غریب و یگانه‌ای به کار می‌افتد تا اوضاع را به حال سابق بازگرداند. اساساً از چیزی به نام «دیالوگ» میان آنها نمی‌توان سخن گفت. مذاکره دو کره هرگز به معنای این نیست که بخواهند رابطه دوجانبه را بهبود بخشند یا برای مسایل غمناخ راه‌حلی بجویند. سرنوشت کره‌جنوبی حالا دیگر بیش از هر زمان دیگری به اقتصادهای بزرگ جهان و روند جهانی‌سازی کره خورده است و همین امر شاید محملی باشد که بتوان با نگاه به موقعیت کنونی اقتصاد جهانی کمی در تحلیل‌های خوشبینانه رایج در مورد حال و آینده کره‌جنوبی تردید کرد. بحران مالی شرق آسیا در سال‌های پایانی دهه ۹۰ هشاری بی‌رحمانه حاکی از این واقعیت بود، رنجوری از جنگ سرد و یادآوری مداوم آن با هر بحران تازه، باعث شد کره‌ای‌ها فراموش کنند بحران چیزی نیست جز میراث همان جنگ سرد. اما ساختاری جدید در حال شکل گرفتن است. اکنون جنگ سرد به حیاتش ادامه می‌دهد، اما به صورت چیزی ذهنی؛ الگویی در روابط بین‌الملل که جهان را فقه‌پذیرتر می‌کند. اما این پارادایم بر ذهن سیاستمداران کره‌جنوبی نیز حکم می‌راند. پایان جنگ سرد تنها به یمن تغییرات بین‌المللی نیست، بلکه نسل به واسطه نسل جدیدی از سیاستمداران است که در سنول کار را به دست گرفتند. آگاهی نسبت به عاملیت خویش، هم چیز را عوض کرد. احترام بلامنازع نسبت به آمریکا جای خود را به حس فوق‌العاده «کرامت ملی» داده است. اگر آمریکا از منافع خودش دفاع می‌کند، کره‌جنوبی نیز با نام خود و برای منافع ملت خودش سخن می‌گوید.

دیروز

شاید نگاهی به موقعیت جغرافیایی شبه‌جزیره کره نشان دهد که چرا «تاریخ شبه‌جزیره کره را فاتحان نوشته‌اند». قرار گرفتن در جوار سه قدرت بزرگ جهانی؛ روسیه، چین و ژاپن. کره‌ای‌ها ضرب‌المثلش را هم ساخته‌اند: در نبرد وال‌ها ماهی‌ها هستند که صدمه خواهند دید و این هم حکایت ورود کره به دنیای مدرن به ضرب استعمار ژاپن است و هم حکایت آنچه بعدتر اتفاق افتاد. کره‌جنوبی به واسطه تنش میان قدرت‌های بزرگ، هرگز مجال نداشته خودی‌نشان دهد. توان دیپلماسی کره‌جنوبی، دور و بر خودش جواب می‌دهد اما کمی آن‌سوتر همیشه قربانی قدرت‌طلبی چین و ژاپن بوده. در سال‌های پایانی قرن نوزدهم، امپریالیسم مدرن، ساحل کره را روفت و کره برای رویارویی با این چالش بیش از اندازه رنجور بود. انزوی خودخواسته کره، نه به میل خودش که تحت فشار خردکننده ژاپن، شکسته شد؛ با عهدنامه نابرابری که در سال ۱۸۷۶، با ژاپن بست، کره به ناچار وارد تعامل با آمریکا، بریتانیا، آلمان، فرانسه، چین و روسیه شد. اما بحران داخلی در این زمان هر مهارت دیپلماتیک را به بقفرا می‌برد. پس از آن نزدیک به سه دهه، کره میان گشایش دروازه‌هایش و استعمار ژاپن، از دولتی به دولت دیگر غلغیت تا سرانجام «کو جونگ» را پیدا کرد. او ثبات را به کره بازگرداند. خلافت‌د قدرت در شبه‌جزیره، برای کره فرصتی بود تا سروری کند.

ادامه در صفحه ۹

دریچه

ویرانی روی بل آخر
آرمان بیگی

آخرین نخی که کره‌شمالی و جنوبی را به یکدیگر پیوند می‌داد از هم گسست؛ روز دوشنبه هفته گذشته ۱۷۵کارگر باقیمانده از کره‌جنوبی هم به جمع خانواده‌شان برگشتند تا منطقه صنعتی «کائسونگ» بیش از هر زمان دیگری سوت و کور شود. به گزارش روزنامه «فیکارو» در سال ۲۰۰۴ مجتمعی صنعتی به نام کائسونگ در مرز دو کره‌ساخته شد تا باب اولیه مذاکرات مستقیم همسایه‌های شمالی و جنوبی گشوده شود. این محل تنها مکانی بود که مردم دو کره می‌توانستند مستقیماً با یکدیگر رودررو شوند و در کنار هم کار کنند. در کنار کارگران کره‌جنوبی در این سایت، ۵۳هزار کارگر هم از کره‌شمالی حضور داشتند که برای ۱۳۳ شرکت در پاخته‌ها کفش، مایحتاج خیاطی و لوازم آشپزخانه تولید می‌کردند. اما این سایت صنعتی که نزدیک به ۱۵کیلومتری مرز کره‌شمالی ساخته شده بود و در دهه اخیر همواره از تنش میان دو کره در امان مانده بود، برچیده شد تا آخریس پل ارتباطی هم ویران شود. در واقع از ۱۲ فوریه که کره‌شمالی تهدیدات امنی‌اش را شروع کرد زمرزه برچیده‌شدن این سایت هم سرزمان افتاد و در نهایت کره‌جنوبی هم هفته گذشته پس از آنکه کره‌شمالی ۵۲هزار کارگرش را به کشور فراخواند، کارگارش را از این مجتمع بیرون کرد. نکته قابل توجه اینک کائسونگ تنها محلی بود که اهالی کره‌شمالی و کره‌جنوبی می‌توانستند به صورت قانونی کنار هم جمع شوند و به کار گروهی بپردازند به گزارش RfI در این محل حتی رد و بدل کردن مایحتاج همسایه شمالی و جنوبی هم قانونی عنوان شده بود و بسیاری از شمالی‌ها کوشی‌های ساخته‌شده در کره‌جنوبی را به راحتی به این فضا برچیده شد و ارتباط شمالی‌ها و جنوبی‌ها از آن حالت خشک و رسمی بیرون آمد. حتی مذاکره در مورد سیستم

سیاسی دو کشور کره‌جنوبی و شمالی هم در این سایت رواج یافت و بروز این خبر به بیرون از این مجتمع بود که سران کره‌شمالی را نگران کرده پس از این ماجرا سایت کائسونگ برای سران کره‌شمالی تهدیدی جدی بود؛ نگرانی آنها از این بود که نکند کنترل مردمی که تا به حال آنها را از ارتباط با دنیای بیرون منع کرده بودند از دستشان خارج شود. این مورد پیش‌بینیه‌ای شد تا کره‌شمالی پنهانجویی کند و ۵۳کارگرش را به پیونگ‌یانگ برگرداند. البته بیش از این هم مقرر شده بود که کارگران شمالی و جنوبی حق غذا خوردن با هم را ندارند و صحبت‌ها فقط باید در مورد کار باشند نه چیز دیگری. نکته عجیب اینکه در نهایت حقوق کارگران هم مستقیماًبه حساب‌دولت کره‌شمالی ریخته می‌شد و سهم کمی از آنها به کارگران اختصاص داده می‌شد. ساختن این سایت حاصل اندیشه‌های سیاسی کره‌جنوبی بود که بیش از یک‌دهه به درازا کشید.

سنول آماده همکاری است ولی…
اما پس از این اتفاقات سران کره‌جنوبی چند روز پیش اعلام آمادگی کرده‌اد در صورتی که همسایه شمالی دست از تهدید امنی‌اش بردارد دیواره پای میز مذاکره بنشیند و برای راه‌اندازی کائسونگ طرح و برنامه هم دارند. در نهایت به نظر می‌رسد سیاست‌های کیم بسر راه را برای برقراری ارتباط مجددشمالی‌هاوجنوبی‌ها بسته و علاقه‌ای هم به ساختن این «پل ویران‌شده» ندارد.

۲۰۱۶و فعالیت‌های چینی‌ها و حضور آنها در دریای جنوب و شرق چین موجب گرایش نظامی آمریکا به سمت آسیا شده است. آمریکا تلاش می‌کند جلو نفوذ چین در منطقه را بگیرد به همین دلیل از هم‌پیمانانش در منطقه حمایت بیشتری می‌کند.

۲ **به هر حال فکر می‌کنید اگر کره‌شمالی تهدیداتش را ادامه دهد، آخرین واکنش آمریکا چه خواهد بود؟ آیا در نهایت باز هم تحریم‌ها افزایش پیدا می‌کند؟**

تحریم‌هایی که وضع شده علیه کره‌شمالی به‌خصوص بعد از سومین آزمایش موشکی این کشور، بسیار شکننده است و کره‌شمالی عملاً پاری ادامه این وضعیت را ندارد. تحریم‌های سابقه بوده و غیرقابل مقایسه با زمان پدرش است. به همین دلیل آنها در تلاش هستند که فشارها کم شود تا آنها سروسامانی به وضعیت کشورشان دهند.

۳ **آیا ژاپن و کره‌جنوبی می‌خواهند در این مورد اعطاف نشان دهند و اصلاً اعطاف نشان دادن به نفع آنهاست؟**

من فکر می‌کنم با این وضعیت هر دو کشور نماینده گروه‌هایی هستند که حاضر به سازش نیستند. آنها احساس می‌کنند که درخواست‌های کره‌شمالی قابل اجرا نیستند بنابراین موضع خیلی محکم‌تری را نسبت به گذشته اتخاذ می‌کنند. البته در بلندمدت به نفع کره‌جنوبی است که تنش‌ها در منطقه کم شود و راه ارتباطی مجدداً برقرار شود. خواست کره‌شمالی و جنوبی این است که اتحاد دو کره برقرار شود. اتحاد دو کره هزینه‌های زیادی برای کره‌جنوبی دارد. از طرف دیگر چینی‌ها هم نمی‌خواهند انفجاری در کره‌شمالی به وجود بیاید چرا که مردم به سمت چین هجوم می‌برند. چین اکنون بیشتر به دنبال بهبود اوضاع اقتصادی‌اش است؛ ر کود اقتصادی پارسال به چین فشار آورده است بنابراین آنها به دنبال بالا بردن رشد اقتصادی خود هستند.

۴ **آیا امکان دارد ژاپن و کره‌جنوبی در این مورد اعطاف نشان دهند و اصلاً اعطاف نشان دادن به نفع آنهاست؟**

آمریکا اکنون حاضر است که امتیازی به کره‌شمالی دهد اما پیونگ‌یانگ در موقعیتی نیست که بتواند تهدیدات را افزایش دهد. اکنون کره‌شمالی می‌خواهد باب مذاکره را باز کند. ببینید مساله اصلی برای کره‌شمالی این است که کره‌جنوبی را دور بزند و با آمریکا رابطه مستقیم برقرار کند اما آمریکا به هیچ‌وجه حاضر به برقراری چنین رابطهای نیست.

۵ **آیا اصلاً کره‌شمالی از لحاظ نظامی توانایی عملی کردن تهدیداتش را دارد؟**

بله، خود آمریکایی‌ها هم می‌دانند که کره‌شمالی از لحاظ نظامی و اتمی پیشرفت قابل ملاحظه‌ای داشته است اما با این تهدیدات به کجا می‌خواهد برسد، مساله است.

۶ **چین که اصلی‌ترین حامی کره‌شمالی در منطقه است، حمایت خود را تا حدودی برداشته است. آیا این امر در نهایت به امتیازدهی بیشتر کره‌شمالی منجر می‌شود؟**

کیم جونگ اون پس از به قدرت رسیدن به چین سفر نکرده است. این تفاوت‌هایی است که او نسبت به پدر و پدربزرگش در سیاست خارجی دارد. آنها بیشتر شیوه سنتی را دنبال می‌کردند و هیچ‌وقت کار را به‌جایی نمی‌رساندند که راه برگشتی نداشته باشند. به نظر من اکنون کیم جونگ اون کار را به جایی رسانده که برگشتش مشکل شده است.

۷ **چین دیگر نیست؛ با این وجود آیا فکر می‌کنید که آمریکا با همکاری کره‌جنوبی وارد جنگ مستقیمی با کره‌شمالی شود؟**

احتمال چنین اتفاقی بسیار کم است. اما باید در نظر گرفت که آمریکایی‌ها به دلیل قدرت گرفتن چین، محور حضورشان را در آسیا گذاشته‌اند. پیشرفت اقتصادی چین و پیش‌بینی پیشی گرفتن اقتصادی پیچینگ از آمریکا تا سال ۲۰۶۰هزار نیرو در حول و حوش مدار ۳۸ درجه قرار گرفته‌اند، می‌توانند با یک اشتباه جرقه بزنند. باید مواظب بود چرا که اگر تهدیدها از حد خاصی بالاتر رود، ممکن است اتفاقی بیفتد. بنابراین با توجه به موضع‌گیری آمریکا، چین و مذاکرات آقای کری در پیچینگ و همچنین تغییراتی که اخیراً در ژاپن ایجاد شده است، عقب‌نشینی کره‌شمالی و بازگشت به میز مذاکره قابل پیش‌بینی است. احتمالاً در آینده نزدیک کره‌شمالی امتیازاتی می‌دهد و مجدداً مذاکرات شش‌جانبه از سر گرفته می‌شود.

۸ **بسیاری از ناظران بر این باورند که افکار عمومی آمریکا پذیرای یک جنگ دیگر نیست؛ با این وجود آیا فکر می‌کنید که آمریکا با همکاری کره‌جنوبی وارد جنگ مستقیمی با کره‌شمالی شود؟**

احتمال چنین اتفاقی بسیار کم است. اما باید در نظر گرفت که آمریکایی‌ها به دلیل قدرت گرفتن چین، محور حضورشان را در آسیا گذاشته‌اند. پیشرفت اقتصادی چین و پیش‌بینی پیشی گرفتن اقتصادی پیچینگ از آمریکا تا سال ۲۰۶۰هزار نیرو در حول و حوش مدار ۳۸ درجه قرار گرفته‌اند، می‌توانند با یک اشتباه جرقه بزنند. باید مواظب بود چرا که اگر تهدیدها از حد خاصی بالاتر رود، ممکن است اتفاقی بیفتد. بنابراین با توجه به موضع‌گیری آمریکا، چین و مذاکرات آقای کری در پیچینگ و همچنین تغییراتی که اخیراً در ژاپن ایجاد شده است، عقب‌نشینی کره‌شمالی و بازگشت به میز مذاکره قابل پیش‌بینی است. احتمالاً در آینده نزدیک کره‌شمالی امتیازاتی می‌دهد و مجدداً مذاکرات شش‌جانبه از سر گرفته می‌شود.

۹ **بسیاری از ناظران بر این باورند که افکار عمومی آمریکا پذیرای یک جنگ دیگر نیست؛ با این وجود آیا فکر می‌کنید که آمریکا با همکاری کره‌جنوبی وارد جنگ مستقیمی با کره‌شمالی شود؟**

احتمال چنین اتفاقی بسیار کم است. اما باید در نظر گرفت که آمریکایی‌ها به دلیل قدرت گرفتن چین، محور حضورشان را در آسیا گذاشته‌اند. پیشرفت اقتصادی چین و پیش‌بینی پیشی گرفتن اقتصادی پیچینگ از آمریکا تا سال ۲۰۶۰هزار نیرو در حول و حوش مدار ۳۸ درجه قرار گرفته‌اند، می‌توانند با یک اشتباه جرقه بزنند. باید مواظب بود چرا که اگر تهدیدها از حد خاصی بالاتر رود، ممکن است اتفاقی بیفتد. بنابراین با توجه به موضع‌گیری آمریکا، چین و مذاکرات آقای کری در پیچینگ و همچنین تغییراتی که اخیراً در ژاپن ایجاد شده است، عقب‌نشینی کره‌شمالی و بازگشت به میز مذاکره قابل پیش‌بینی است. احتمالاً در آینده نزدیک کره‌شمالی امتیازاتی می‌دهد و مجدداً مذاکرات شش‌جانبه از سر گرفته می‌شود.

خطر چیست؟

استفاده سلاح هسته‌ای توسط کیم جونگ اون، کره‌شمالی را نابود خواهد کرد. کره‌شمالی ممکن است همه چیز را از دست دهد، اما ما (جوامع ثروتمند) چیز بیشتری برای از دست‌دادن داریم. این اهرمی است که کره‌شمالی از آن بهره‌برداری می‌کند. تهدیدهای فزاینده کره‌شمالی از یک‌سو می‌تواند بیانگر بی‌تجربگی رهبر جوان و پرجنب و جوشش باشد و از سوی دیگر می‌تواند منعکس‌کننده سلاح هسته‌ای قدرتمند باشد. از هنگامی که کره‌شمالی هشدار داد که قدرت سومین آزمایش هسته‌ای این کشور در حد بسیار بالایی خواهد بود، پیش‌بینی می‌شد که ممکن است در این آزمایش از اورانیوم استفاده شده باشد. البته هنوز این موضوع روشن نشده است. متخصصان قبلاً گفته بودند که کره‌شمالی هنوز نتوانسته کلاهک‌های هسته‌ای را تا آن حد کوچک بسازد که بتواند آن را سوار یک موشک کند. ولی پس از تازه‌ترین آزمایش، این کشور ادعا کرد که موفق به ساختن یک کلاهک هسته‌ای کوچک شده است.

کارایی مذاکره

تاریخ این چرخه و بحران دیپلماسی نشان می‌دهد که بالاخره دیر یا زود مقامات اوپاما بر سر میز مذاکره با کره‌شمالی خواهند رفت؛ کاری که مقامات قبلی انجام داده‌اند. دولت آمریکا نیز باید در مورد هر گونه تلاش به منظور مطمئن‌کردن متحدانش که ممکن است نتیجه معکوس داشته و احساس عدم امنیت بالقوه کره‌شمالی را تشدید کند، با احتیاط رفتار کند.

نه جهان می‌داند نه کره‌شمالی

سودابه رخش

خود برگردد اما موضع سرسختانه‌ای که کیم جونگ اون گرفته است بازگشت را مشکل می‌کند. از سوی دیگر چینی‌ها برخلاف گذشته موضع سخت‌تری در مقابل کره‌شمالی گرفته و گفته‌اند این ماجراجویی‌ها در منطقه را نمی‌پذیرند.

حدود ۷۰درصد اقتصاد کره‌شمالی به چین وابسته است و اگر چین هم فشار بر کره‌شمالی را زیاد کند، پیونگ‌یانگ نمی‌تواند تحمل کند. اما مواضع کیم جونگ اون و مقاومتش تا این لحظه به این دلیل بوده که وضعیت کشاورزی و برداشت محصول بهتر از سال‌های گذشته بوده و این موضع فرصت تنفسی به او داده است اما در کل وضعیت کره‌شمالی به گونه‌ای نیست که بتواند در مقابل این فشارها بایستد.

۱ **شما در مورد مواضع سرسختانه کیم جونگ اون، در مورد مجتمع صنعتی مشترک دو کره صحبت کردید. اما چند روز پیش کره‌شمالی اعلام کرد در صورت برگشت کره‌جنوبی از تهدیدات و فشار هایش، حاضر است دوباره این مجتمع را باز کند اما این بار کره‌جنوبی از مواضعش کوتاه نیامد و گفت که حاضر به امتیازدهی نیست.**

ببینید، بر آورده کردن تقاضاهای کره‌شمالی عمل‌برای کره‌جنوبی امکان‌پذیر نیست. تقاضاها فراتر از حد خانم پارک است. همان‌طور که گفتم خانم پارک حاضر به گفت‌وگو است اما حاضر به امتیازدهی نیست.

۲ **با توجه به موضع‌گیری آمریکا، چین و مذاکرات آقای کری در پیچینگ و همچنین تغییراتی که اخیراً در ژاپن ایجاد شده است، عقب‌نشینی کره‌شمالی و بازگشت به میز مذاکره قابل پیش‌بینی است. احتمالاً در آینده نزدیک کره‌شمالی امتیازاتی می‌دهد و مجدداً مذاکرات شش‌جانبه از سر گرفته می‌شود**

۳ **آیا این احتمال وجود دارد که کره‌شمالی به پای میز مذاکره برگردد و در صورت بازگشت آیا بر کاهش تنش تأثیرگذار خواهد بود؟**

کیم جونگ اون، مواضع سرسختانه‌ای گرفته است و همان‌طور که آقای بان‌کی‌مون، دبیرکل سازمان ملل گفته و من نیز این موضوع را بارها مطرح کرده‌ام، مساله این نیست که کسی بخواهد جنگی را آغاز کند اما وقتی حدود ۶۰۰هزار نیرو در حول و حوش مدار ۳۸ درجه قرار گرفته‌اند، می‌توانند با یک اشتباه جرقه بزنند. باید مواظب بود چرا که اگر تهدیدها از حد خاصی بالاتر رود، ممکن است اتفاقی بیفتد. بنابراین با توجه به موضع‌گیری آمریکا، چین و مذاکرات آقای کری در پیچینگ و همچنین تغییراتی که اخیراً در ژاپن ایجاد شده است، عقب‌نشینی کره‌شمالی و بازگشت به میز مذاکره قابل پیش‌بینی است. احتمالاً در آینده نزدیک کره‌شمالی امتیازاتی می‌دهد و مجدداً مذاکرات شش‌جانبه از سر گرفته می‌شود.

۴ **بسیاری از ناظران بر این باورند که افکار عمومی آمریکا پذیرای یک جنگ دیگر نیست؛ با این وجود آیا فکر می‌کنید که آمریکا با همکاری کره‌جنوبی وارد جنگ مستقیمی با کره‌شمالی شود؟**

احتمال چنین اتفاقی بسیار کم است. اما باید در نظر گرفت که آمریکایی‌ها به دلیل قدرت گرفتن چین، محور حضورشان را در آسیا گذاشته‌اند. پیشرفت اقتصادی چین و پیش‌بینی پیشی گرفتن اقتصادی پیچینگ از آمریکا تا سال ۲۰۶۰هزار نیرو در حول و حوش مدار ۳۸ درجه قرار گرفته‌اند، می‌توانند با یک اشتباه جرقه بزنند. باید مواظب بود چرا که اگر تهدیدها از حد خاصی بالاتر رود، ممکن است اتفاقی بیفتد. بنابراین با توجه به موضع‌گیری آمریکا، چین و مذاکرات آقای کری در پیچینگ و همچنین تغییراتی که اخیراً در ژاپن ایجاد شده است، عقب‌نشینی کره‌شمالی و بازگشت به میز مذاکره قابل پیش‌بینی است. احتمالاً در آینده نزدیک کره‌شمالی امتیازاتی می‌دهد و مجدداً مذاکرات شش‌جانبه از سر گرفته می‌شود.

چگونه کره‌شمالی را متوقف کنیم؟

مایکل گرین/ترجمه: تانیا تجلی

نه جهان می‌داند با کره‌شمالی چه باید کند، نه کره‌شمالی می‌داند چگونه باید با جامعه جهانی تا کند. سال‌هاست که کره‌شمالی به رسوم و سیاست‌های روابط بین‌الملل تن نداده و این بی‌اعتنایی برایش گران تمام شده. پیونگ‌یانگ اما اگر از سیاست و دیپلماسی هیچ چیز نداند این را می‌داند: تهدید کند و امتیاز بگیرد. این سیاست را البته تحریم‌های سازمان ملل و آمریکا به او آموخته‌اند. اما این تهدیدات تا کجا پیش می‌رود؟ آیا تحریم تنها پاسخ غرب به خط و نشان کشیدن‌های کره‌شمالی است؟

بهزاد شاهنده، کارشناس امور شبه‌کره و استاد دانشگاه تهران گزینه جنگ را خط می‌زند و بر این باور است که رهبر جوان کره‌شمالی کار را به جایی کشانده که برگشتش مشکل است. «شرق» در گفت‌وگوی پیش‌رو با بهزاد شاهنده، مسایل این روزهای شبه‌جزیره را به بحث نشسته است:

۱ **کره‌شمالی اخیراً دو موشک میان‌برد خود را از محل پر تاب خارج کرده است. این عقب‌نشینی و سیاست دوگانه به دلیل وضعیت اقتصادی این کشور بود یا تجهیزاتی نظامی کره‌شمالی آنقدرها که ادعا می‌کند مجهز نیست؟**

کره‌شمالی حدود دو هفته فشار را ادامه داد ولی دیدیم که بعد از دو هفته این تهدیدات فروکش کرد و موشک‌ها را از شرق شبه‌جزیره خارج کردند. تحریم‌های شدیدی از سوی سازمان ملل و آمریکا وضع شده و من فکر می‌کنم کره‌شمالی به دنبال گرفتن امتیاز است و برای کم کردن فشار اقدام به خارج کردن این موشک‌ها کرده است.

۲ **اما روز چهارشنبه «وپاما» اعلام کرد کره‌شمالی دیگر نمی‌تواند از بحران‌سازی سود ببرد.**

کره‌شمالی پیشنهادهاتی به سنول داده که در صورت پذیرفتن آنها، برنامه‌های اتمی را موقتاً متوقف می‌کند. اما برخی درخواست‌ها از جمله خروج نظامیان آمریکا و توقف مانورهای نظامی، عملاً به هیچ‌وجه قابل اجرا نیست و کره‌جنوبی اعلام کرده ما این درخواست‌ها را نمی‌پذیریم. ببینید خانم «پارک هیون گی» تحت فشار است. او به نسبت رئیس‌جمهور پیشین سخت‌گیری بیشتری دارد اما یک تقاوت عمده با آقای «لی میونگ باک» دارد و آن این است که حاضر به گفت‌وگو است؛ با این حال او گفته که حاضر به امتیازدهی نیست. اما این نکته را هم باید مدنظر داشته باشیم که آقای کیم جونگ اون بیشتر به دنبال تثبیت قدرتش در داخل کره‌شمالی است، او می‌خواهد در میان نظامیان کره‌شمالی عرض‌اندام کند و تا حدودی در این کار موفق بوده و امتیازات کوتاه‌مدتی در داخل گرفته اما در خارج اوضاع متفاوت است.

۳ **با این حساب شما فکر می‌کنید که هدف «اون» تثبیت قدرتش بوده و اکنون که به این هدف رسیده تا حدودی عقب‌نشینی کرده است؟**

یکی از دلایل عقب‌نشینی کره‌شمالی این بوده است، اما در کنار این موضوع، کیم جونگ اون متوجه شده که برخی اقداماتش از جمله بستن مجتمع صنعتی کی‌سانگ، به نفع کره‌شمالی نبوده است. در این مجتمع، حدود ۵۲هزار نفر در استخدام حدود ۱۲۰ شرکت کره‌جنوبی بودند و حدود دو میلیون دلار در سال به اقتصاد این کشور کمک می‌شد. کیم جونگ ایل، پدر رهبر کنونی کره‌شمالی پیش از این چند بار تهدید به بستن این مجتمع صنعتی کرده بود اما هیچ وقت تهدیدش را عملی نکرد اما اکنون رهبر جدید این امر را عملی کرده است. اکنون به دلیل ضرر بسیار زیادی که به کره‌شمالی وارد شده است، نمی‌داند چطور این ضرر را جبران کند. کره‌جنوبی مایل است که این مجتمع به فعالیت سابق

طی ماه گذشته، شاهد تهدیدها و لفاظی‌های کره‌شمالی بودیم؛ کیم جونگ اون رهبر ۲۹ساله کره‌شمالی واشنگتن را تهدید به استفاده از سلاح هسته‌ای کرده‌است، او همچنین با همسایه‌اش کره‌جنوبی شرایط جنگی اعلام کرد و به دیپلمات‌ها هشدار داد تا شبه‌جزیره کره را ترک کنند.

کره‌شمالی دنبال چیست؟

پاسخ به این پرسش چندان سخت به نظر نمی‌رسد. بالاترین ظرفیت کره‌شمالی، قابلیت تهدید آمریکا و موشک‌های بالستیک مسلح به سلاح هسته‌ای است. اینها تقریباً هیچ است. آیا رهبران، احترام و مشروعیت می‌خواهند؟ البته. اما کره‌شمالی این احترام را براساس سلاح‌های هسته‌ای و موشک بالستیک تعیین کرده است. تهدیدات کره‌شمالی موجب می‌شود تا قدرت کشورهای منطقه محدود شود. پیونگ‌یانگ درصدد است تا خود را به عنوان یکی از غیرقابل‌انکارترین قدرت‌های جدید هسته‌ای جهان معرفی کند، سپس بخشی از برنامه خود را به‌طور موقت متوقف کند. مقامات آمریکا از باراک اوباما گرفته تا جورج دبلیو.بوش، بیش از ۲۳ بار به کره‌شمالی تضمین‌های امنیتی داده‌اند اما کره‌شمالی به این سلاح‌ها نیاز دارد تا چین را از اتحاد با کره‌جنوبی دور نگه دارد. از منظر پیونگ‌یانگ این تسلیحات برای بقایش ضروری است. بیشتر تحلیلگران متفقند تهدیدهای کره‌شمالی بیشتر مین این است که این کشور علاقه‌مند است توانایی‌های خود در این زمینه را افزایش دهد.